

Sygn. akt IV Cz 368/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2013 r..

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska

Sędziowie : SO Jolanta Deniziuk

SO Dorota Curzydło (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy powództwa H. G.

przeciwko Zakładowi (...) Spółce Akcyjnej w C.

o ustalenie

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 26 marca 2013 r. sygn. akt I C 214/12

p o s t a n a w i a :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 (pierwszym) w ten sposób, że przyznać K. F. kwotę wynagrodzenia za sporządzenie opinii obniżyć z kwoty 1.808,37 zł do kwoty 617,72 (sześćset siedemnaście 72/100) złotych i oddalić wnioski w pozostałym zakresie;
2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

Sygn. akt IV Cz 368/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Chojnicach przyznał biegłemu sądowemu z zakresu wyceny nieruchomości (...)wynagrodzenie w wysokości 1.808,37 zł za sporządzenie pisemnej opinii w sprawie. W uzasadnieniu orzeczenia wskazał, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego było niezbędne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy a przedstawiony przez biegłego rachunek nie budzi wątpliwości co do jego rzetelności.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł powód, który zarzucił:

- naruszenie przepisów § 2 i 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia opinii w postępowaniach sądowych z dnia 18 grudnia 1975 roku;
- naruszenie art. 288 k.p.c. i art. 90 ustawy o kosztach sądowych w sprawach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyznanie wynagrodzenia ponad miarę czasu i nakładu pracy biegłego;
- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału, polegającą na zasadnym przyjęciu, iż kwota 1.808,37 złotych przyznanego biegłemu wynagrodzenia jest adekwatna do nakładu pracy biegłego i

poświęconego czasu na przygotowanie opinii oraz jej obszerności oraz odpowiednia do wydatków niezbędnych do jej wykonania;

- uchybienie art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k p c poprzez wadliwe uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, bez dokładnej analizy przedstawionego przez biegłego rachunku i dostatecznego uzasadnienia tego stanowiska.

Powołując się na powyższe uchybienia wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w całości i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało częściowemu uwzględnieniu.

W chwili rozpoznawania przez Sąd pierwszej instancji wniosku biegłego o przyznanie mu wynagrodzenia kwestię tą regulowały ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), zwana dalej u.k.s.c. i rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 46, poz. 254), trafnie przez Sąd pierwszej instancji przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Nie sposób jednak w świetle art. 89 ust. 1 u.k.s.c. zgodzić się z dokonaną przez sąd pierwszej instancji oceną, że przedstawiony przez biegłego rachunek nie budzi wątpliwości co do jego rzetelności a w konsekwencji do uznania że istnieją podstawy do przyznania wynagrodzenia w wysokości określonej tym rachunkiem.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 u.k.s.c. biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Jednocześnie wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku (ust. 2). Istotnym jest też to, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (ust. 3).

Obecnie koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego w cywilnym postępowaniu sądowym obejmują: 1) wynagrodzenie za wykonaną pracę, 2) wydatki niezbędne dla wydania opinii oraz 3) zwrot kosztów podróży, kosztów noclegu oraz utrzymania w miejscu wykonywania czynności sądowej (art. 90 u.k.s.c. w zw. z art. 85 u.k.s.c.).

Analizując kartę pracy biegłego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zasadny jest podniesiony przez powoda zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 288 k.p.c., § 2 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia opinii w postępowaniach sądowych z dnia 18 grudnia 1975 r. oraz art. 89 u.k.s.c. (wprawdzie wprost nie przytoczony ale wynikający z treści zarzutów) bowiem wykazany w tej karcie czas pracy biegłego przekracza czas potrzebny do wydania opinii czas i nie odpowiada nakładowi pracy jaki biegły w rzeczywistości na wydanie opinii poświęcił.

W pozycji 1 karty pracy biegły wskazał, że na zapoznanie z aktami poświęcił 4 godziny. W chwili przesłania akt biegłemu liczyły one 120 stron z czego około 40 % stanowiły zwrotne potwierdzenia odbioru, wezwania i zawiadomienia kierowane do stron przez Sąd. W ocenie Sądu Okręgowego na zapoznanie z tak skromnym materiałem sprawy sądowej wystarczające były 2 godziny.

Biorąc od uwagę czas konieczny na dojazd na miejsce oględzin oddalone o 140 km od miejsca zamieszkania biegłego, nie budzi natomiast wątpliwości wykazany przez biegłego pod pozycją 2 karty pracy czas poświęcony na oględziny tj. 3 godziny.

W punkcie 3 karty biegły zamieścił pozycję analiza stanu prawnego nieruchomości określając, że czas na tą czynność poświęcony wyniósł 6 godzin. Z opinii natomiast wynika, że biegły stanu prawnego nieruchomości nie badał w ogóle. Z zapisu zawartego na stronie 6 opinii wynika bowiem, że biegły przyjął „w dobrej wierze dane dotyczące stanu prawnego nieruchomości oraz inne dane przekazane przez zleceniodawcę niezbędne do wykonania opracowania”. W tych okolicznościach liczba godzin pracy wykazana w tym punkcie nie może zostać uwzględniona jako konieczne do wydania opinii.

W pozycji 5 karty biegłego wskazał, że pozyskanie danych koniecznych do wydania opinii zajęło mu 4 godziny. Z treści opinii wynika natomiast, że opinia została oparta wyłącznie o dane zawarte w Obwieszczeniu Wojewody (...) z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie wysokości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w województwie (...), ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) z dnia 13 grudnia 2011 r., Nr 166, poz. 3614). Czas konieczny na pozyskanie treści tego dziennika, zważywszy na elektroniczny dostęp do niego, to 0,5 godziny.

Pozycja 6 to obliczenie wartości poszczególnych składników majątkowych, która według biegłego zajęła mu 5 godzin. Biorąc pod uwagę, że obliczenie czy podwyżka czynszu z kwoty 370 zł do 1208 zł (dane wynikające z akt sprawy) nie przekracza 3 % wartości odtworzeniowej lokalu polegała na obliczeniu jaką kwotę stanowi 3 % wartości wskazanej w ww. Obwieszczeniu Wojewody (...) i porównanie tej kwoty z kwotą 1208 zł, to czynność ta (nawet trzykrotnie dla sprawdzenia wyników powtórzona) powinna zająć maksymalnie 0,5 godziny.

Za zawyżony uznać należało także czas pracy konieczny dla opracowania graficznego i napisania opinii. Biegły określił, że czynność ta zajęła 18 godzin. Opinia zawarta jest na 12 stronach z czego 6 stron zawiera treść sporządzoną pisemnie plus spis treści. Pozostałe strony opinii zawierają zdjęcia wykonane przez biegłego. W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę nieskomplikowany charakter zagadnienia i niewielką objętość opinii, czas na jej przygotowanie i opracowanie to maksymalnie 5 godzin.

W świetle powyższego czas konieczny do sporządzenia opinii w rozpoznawanej sprawie to 11 godzin.

Zastrzeżenia budzi także zastosowana przez biegłego stawka wynagrodzenia. Zgodnie z § 2 ust. 2 obowiązującym w momencie orzekania przez Sąd pierwszej instancji cytowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym stawka wynosi od 1,2 % do 1,7 % kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Biegły w swojej opinii uwzględnił stawkę 1,7% podstawy obliczenia, stanowiącą górną granicę ustalania wysokości wynagrodzenia biegłego, która może mieć zastosowanie do opinii obejmujących problemy o wysokim stopniu złożoności. Takiego charakteru nie ma opinia biegłego K. F., która sprowadzała się do ustalenia wysokości wynikającego z Obwieszczenia Wojewody (...) z dnia 6 grudnia 2011 r. wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w województwie (...) i dokonaniu prostego działania matematycznego. W tych okolicznościach zastosowanie powinna znaleźć stawka minimalna to jest 1,2 % kwoty bazowej czyli 21,20 zł netto.

Wynagrodzenie należne biegłemu za sporządzenie opinii wynosi zatem (11 x 21,20 zł) 233,20 zł netto czyli 286,84 zł brutto

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest natomiast podstaw do uznania, że Sąd pierwszej instancji dokonując ustalenia wysokości wydatków poniesionych przez biegłego naruszył art. 288 k.c. i art. 90 u.k.s.c.

Biegły w rachunku wskazał, że na poniesione przez niego wydatki składa się zwrot kosztów dojazdu na wizję lokalną, przy czym wskazana przez niego kwota stanowi prawidłowy iloczyn liczby kilometrów dzielących miejsce zamieszkania biegłego (2 x 140 km) od miejsca oględzin oraz stawki przewidzianej dla obliczenia kosztów używania samochodu prywatnego dla celów służbowych (0,8358 zł) co daje wskazana przez biegłego w rachunku kwotę 234,02 zł netto, i 287,84 zł brutto. Zważywszy na zawiadomienie o wizji lokalnej stron postępowania i sądu oraz konieczność przesłania

sporządzonej opinii Sądowi Rejonowemu w Człuchowie (biorąc pod uwagę cennik Poczty Polskiej) nie budzą też zastrzeżeń wykazane przez biegłego wydatki na korespondencje w wysokości 43,04 zł brutto.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 261 k.p.c. to podkreślić należy, że uzasadnienie orzeczenia wyjaśnia przyczyny, dla jakich orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po wydaniu orzeczenia, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (II PK 202/10 z dnia 2 marca 2011 r. Wyrok Sądu Najwyższego LEX nr 817516). Sytuacja taka nie ma miejsca w rozpoznawanej sprawie. Uzasadnienie Sądu pierwszej instancji pozwala bowiem na przesłedzenie wyvodu sądu pierwszej instancji i dokonanie oceny motywów jakimi kierował się sąd wydając orzeczenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy mocą art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł, jak w pkt 1 sentencji o częściowej zmianie zaskarżonego postanowienia Sądu pierwszej instancji w pkt 1. W pozostałym zakresie, z przyczyn wyżej określonych, zażalenie należało oddalić, o czym orzeczono, jak w pkt 2 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.